28ՆՃԻ ՍԷՆԷ Ն. 4975 1912 ԱՊՐԻԼ 21/4 ՄԱՅԻՍ ՃՈՒՄԱ ԻՐԹԷՍԻ 21 ՆԻՍԱՆ 1327 Ӿ 17 ՃԷՄԱԶԻ ԻՒԼԷՎՎԷԼ 1330

30 ՓԱՐԱ

ՄԷՃՄՈՒԱՅԻ ԱԽՊԱՐ

30 ՓԱՐԱ

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
65 Grand'rue de Péra, Taxim, 65

ԱՊՕՆԷ ՇԻՐՏԼԱՐԸ		Սենելիկի	6 այլըգ
Իսթանպոլ իչին	Ղուռուշ	60	35
Թաշրա իչին	»	85	45
Մէմալիքի էճնէպիյէ իչին	Ֆրանգ	20	10

ԶԱՐԾԷՆԴԻՊԻՀ վէ ՃՕՒՄԱ ԻՐԹԻԷՍԻ
ԿԻՒՆԼԷՐԻ ՆԷՇՐ ՕԼՈՒՆՈՒՐ
Իլանաթ իչին այրըճա բազարլըգ։
Թապ խըլըմմէլէն մէքթուպիլ քէպուլ օլունմազ։

مجموعهٔ اخبار
پك اوغلی تقسیم جاده‌سی نومرو

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Հայ-Կաթողիկէ Հասարակութեան տագնապը մասամբ անցած և ազգային իրաւունքներն, ազգային գոյութիւնն ապահովուած ըլլալով՝ կրնանք պարծանօք յայտարարել թէ տոհմային արժանապատուութիւնն ալ յարգուած է։ Թէպէտ Հռովմայ Ս. Գահէն՝ Թերզեանի հոգեւոր իշխանութեան մասին վերջին վճիռը դեռ չէ արձակուած, սակայն կրնանք աներկմիտ ըլլալ որ այդ վճիռը չպիտի ուշանայ, քանի որ Հռովմ՝ հասկցած պէտք է ըլլայ խնդրոյն էական կէտերը, ամէն մանրամասնութիւններով հանդերձ։ Հռովմ ունի հոս իր մէկէ աւելի ներկայացուցիչները, պաշտօնական կամ անպաշտօն, որոնք մօտէն ուսումնասիրելով խնդիրը, հարկ եղած տեղեկութիւնները հաղորդած են իրեն։ Կարելի չէ ենթադրել թէ այս բոլոր ներկայացուցիչները, տեղեկատուները, իրենց խղճին, արդարութեան և ճշմարտութեան ձայնին հակառակ թարգմաններ եղած ըլլան մեր ազգային դատին նկատմամբ, որ ինչպէս քանիցս գրուած և անկ եղած տեղեր ալ հաղորդուած է, զուտ ներքին վարչութեան, տնտեսական մատակարարութեան կը վերաբերի, և բնաւ առնչութիւն չունի հաւատոյ, կրօնի մասերուն հետ, և եթէ եկեղեցական-բարեկարգական ինչ ինչ կէտեր խնդրոյն հետ յարաբերութիւն ալ ունեցած ըլլային, շատ դիւրին էր ատոնց մասին համաձայնութեան գալ, քանի որ մէջտեղ դեռ որոշուած, ընդունուած և հաստատուած բան մը չկար։ Պարզ ծրագիր մ'էր Ազգային Կանոնագրութեան, որ Սիւնոդոսի և Ազգային Ժողովոյ հաստատութեամբը պիտի վաւերացուէր։ Սակայն Թերզեան Գերպ., խնդիրը խեղաթիւրելով, անխղճութիւն ունեցաւ այդ ծրագիրը՝ իբր եկեղեցւոյ, հաւատոյ, կրօնի հակառակ ներկայացնելու, և ազգային իրաւունքներուն, առանձնաշնորհումներուն և ներքին կազմակերպութեան պաշտպան կանգնողներն ալ իբր անկրօն, անհաւատ և փտած ցցուցնելու։

Ջենք ուզեր զբաղեցնել մեր ընթերցողները, տարիէ մը ի վեր զիրենք յուզող այն ձանձրոյթ խնդրով. միայն կ'ուզենք հետեւցնել թէ՝ տագնապը, որ թէպէտ ամբողջովին դեռ չէ անցած, և ասոր համար Հռովմայ Ս. Գահին կողմէ Թերզեանին հոգեւոր իշխանութենէն անկումը անհրաժեշտ է, և այս ալ Քահանայապետական արդարութենէն և բարեացակամութենէն մօտ ժամանակի մէջ կը սպասուի, ահա այդ տագնապին ամբողջապէս վերջ գտնելէն յետոյ, հասարակութիւնս՝ իր հետեւելիք ուղղութիւնը պէտք է հիմակուընէ մտածէ և որոշէ։ Հայ-Կաթողիկէ հասարակութիւնը ունեցած է տագնապալից ժամանակներ, և այդ տագնապները միշտ յառաջ եկած են ազգային իրաւունքներուն, գոյութեան և արժանապատուութեան խնդիրներէն, և ատոնց միջոցին տեսնուած է մեծ ոգեւորութիւն, ազգասիրութիւն և ուրիշ փայլուն ածականներով յորջորջուող ուբիւններ, սակայն երբ տագնապը անցած է, ա՛լ կարծէք թէ ամէն ինչ կանոնաւորուած, ամէն բան կատարելագործուած, ո՛չ պաշտպանութեան և հոգածութեան կարօտ ազգային իրաւունք կամ առանձնաշնորհում մնացած է, ո՛չ ալ լրջօրէն մտածուելիք ազգային հաստատութիւն մը։ Այն անհատները, այն մեծամեծ յոյսեր ներշնչող երիտասարդները, այն առատօրէն խոստումներ ընող անձինքը, տագնապին անցնելէն անմիջապէս վերջ ցիրուցան եղած, տրուած բոլոր յոյսերը, խոստումները բոլորովին մէկդի դրուած են։ Իսկ ազգի մը գոյութիւնը ապահովող ելեւմտական, տնտեսական մասը, որ միանգամայն ազգը մուրացկանութենէ, խեղճութենէ և ասոր անոր ապօրինի կամքին գերի ըլլալէ կամ անիրաւ միջամտութենէ զերծ պահելով, իր արժանապատուութեան տէր կ'ընէ և ներքին գործերուն ինքնավարութիւնը իրեն կը թողու, ահա այդ մասն ա՛լ ոչ ոքին մտքէն կ'անցնի, և ամէն ինչ կ'սպասուի հոգեւոր իշխանութեան գլուխ գտնուողներէն. միջոց մը դադար առած մուրացկանութիւնը կը շարունակուի, և քահանայն, որ մեր հոգեւոր պարտականութիւններուն համար անհրաժեշտ է, և որմէ ազգային զգացում և պարտականութիւն ալ կ'ակնկալուի, կը մնայ դարձեալ օտարին կարօտ, օտարին ոտք է կամքին և հրամանին կամակատար, իսկ ազգային հաստատութիւնք՝ խեղճ ու ապիկար։

Այսպէս եղած է «Գոլէճցի-Աբբացի»ի խնդրէն վերջ. այսպէս եղած է «Հասունեան-Անդի-հասունեան» վէճէն վերջ։

Թերզեանի յարուցած տագնապը, երրորդն է այն գլխաւոր տագնապներէն, որ Հայ-Կաթողիկէ հասարակութիւնը ունեցած է, իր պաշտօնապէս ճանչցուելէն ի վեր։ Թերզեանի, կամ աւելի ճիշդ է ըսել Գոյունեան-Թերզեանի տագնապին միջոցին ժողովրդեան վրայ տեսնուած ազգային ոգին, եռանդն և ոգեւորութիւնը շատ աւելի նշանաւոր և ազդու եղած է, քան անկէ առաջիններուն միջոցին։ Այս անգամ ազգը, առանց իր մէջ բաժանումներ ունենալու, միասիրտ և միահոգի պաշտպան կանգնեցաւ իր ազգային իրաւունքներուն և առանձնաշնորհումներուն. թէ՛ Պոլիս և թէ՛ գաւառներ ազգի ի բուին աշխատեցան սոյն նուիրական դատին յաջողութեան. չպակսեցան կարող գրիչներ և ճարտասան լեզուներ՝ հրապարակաւ յայտարարելու ճշմարտութիւնն ու արդարութիւնը և ձաղկելու Թերզեանի և անոր կողմնակիցներուն ապօրէն վարմունքը. բարոյական ուժին հետ նիւթական պէտքերն ալ հոգացուեցան, և հրատարակութիւններու և ուրիշ ծախքերու համար հարկ եղած հանգանակութիւնը չյլացուեցաւ. բայց երբ այսօր ազգը, իր արդար դատը վաստկելով, իր յաղթութեամբ կը պարծենայ, կը մնայ մեզ հարցնել թէ՝ կարելի՞ է այսչափով, կամ նոյն իսկ Թերզեանէն իր կաթողիկոսական իշխանութիւնն ալ առնուելով, ամէն բան կատարուած, ամէն ինչ կարգադրուած նկատել։ Եթէ այդպէս պիտի նկատուի, հարկ չկայ ըսելու թէ՝ ինչ որ եղած է անկէ առաջ տեղի ունեցած ազգային տագնապներէ, պայքարներէ վերջ, նոյնը պիտի ըլլայ այս անգամ ալ։

Ազգի մը գոյութեան իրաւունքը գիտնալ և հաստատել տալ. չբաւեր միայն այս կամ այն ժամանակ ծագում առած տագնապներու [illegible], այլ միշտ պէտք է ունենալ այդ իրաւունքին գիտակցութիւնը և ըստ այնմ աշխատիլ այդ գոյութեան պահպանման և ազգին յառաջացման, նոյն ոգւով և նոյն եռանդով։

Ուրախալի է լսել Պոլսէն և գաւառներէն Հայ-Կաթողիկէ հասարակութեանս բարոյական, մտաւորական և նիւթական բարուքման և յառաջդիմութեան մասին ազգասիրական բաղձանքներ, զգայուն կոչեր. կը մաղթենք որ այս բաղձանքներն ու կոչերը ընդհանրանան, իրագործուին. և այս վերակենդանացումը, որ Թերզեանի յարուցած պայքարին, տագնապին գրեթէ արդիւնքը եղած պիտի ըլլայ, փափաքելի է որ գէթ անոր յիշատակին պատուաբեր մէկ արարքը նկատուի։

Եթէ այս երջանիկ օրը տեսնելու բաղդը Աստուած մեզ շնորհէ, ինչպէս անցեալ օր ատեն մը ըսուած էր թերթիս մէջ, Հայ-Կաթողիկէ հասարակութեան սոյն վերակենդանացումը ծափահարողներէն առաջինը մենք պիտի ըլլանք։

Ուստի ասոր համար Պոլսի և գաւառի բոլոր Ազգային Վարչութիւններուն, ազգասէր և փորձառու անձերուն, եռանդուն, անձնուէր և աշխատասէր երիտասարդներուն կոչ կ'ընենք լրջօրէն նկատի առնելու ազգային ինքնագիտակցութեան, ներքին ինքնավարութեան, տոհմային գոյութեան պահպանման և բարոյական ու նիւթական յառաջդիմութեան պայմանները, և ի գործ դնելու ամէն միջոց, Հայ-Կաթողիկէ հասարակութիւնը Արեւելքի մէջ իրեն վայել դիրքի մը տէր ընելու համար։ Այն ատեն իրաւունք պիտի ունենանք պարծենալու իբր յաղթական Թերզեանի դատին մէջ, եթէ կարենանք սոյն նպատակին հասնիլ։

ԴԻՏՈՂ

ՄՈՒՇԵՆ

Վերջապէս Հայ-Կաթողիկէ Հասարակութիւնը փորձանք մըն ալ անցուց Թերզեանի անկումովը։ Փորձանք են այդպիսի դէպքեր, որոնք իրենց ապօրինութեամբն հանդերձ՝ մեծ ճիգերու կը կարօտին անհետելու համար.... Ու մենք, այս պահուս, որչափ կը շնորհաւորենք Ազգային Ժողովը՝ ազգին դատը յաջողութեամբ վերջացնելուն, նոյնչափ կը կարեկցինք Թերզեանն ալ, որ դրդուելով ուրիշներէ՝ իւր փառայեղ կեանքը նսեմացուց....։

Երբէք չենք կրնար խորհիլ որ Թերզեան իր դրդողներն ունեցած չըլլայ, նկատի ունենալով անոր՝ նախ ի Պոլիս և ապա ի Հռոմ՝ ներհակ ընթացքներն Ազգային Ժողովին հանդէպ։ Մարդ դժուարաւ կը հաւատայ որ այդ յանկարծական ժողովրդատեացութիւնը՝ ժողովուրդէն այնքան սիրուած Հոգեւոր Պետի մը մտքին ծնունդն եղած ըլլայ.... Հիմայ, թո՛ղ խորհի Թերզեան Գերապայծառը թէ զինք դրդողներն՝ ի՛նչպէս ներքուստ նախանձելով իր փառքին՝ գործերն այս վիճակին հասցուցին։

Բայց «եղած բանին՝ շնորհաւո՛ր» կ'ըսէ առածը. գործեր կան, որոնք դարմանելու համար շատ ուշ կը մնան, կամ շատ անհամապատասխան ընթացք մը կը ներկայացնեն. այսպէս է Թերզեանի կողմանէ ազգին հետ համերաշխութեան գալու վերջին փորձն ալ....։ Ու հիմայ, մենք ալ, շատերու պէս կը խորհինք թէ՝ Արդարութեան մտածն էր որ այս եզրակացութեան յանգեցաւ։ Բայց թէ որքան սրտահատում և հոգեւոր գայթակղութիւնք տեղի ունեցան՝ մեղքը պատճառ եղողին վիզը....։ Ուրախ ենք որ այս դէպքով ալ, ժողովրդական ձայնը արհամարհողներն ազդու դաս մ'առին Արդարութենէն։

Գովելի էր, այս ճգնաժամի մէջ, Ազգային Ժողովի անվհատ գործունէութիւնը և Հայ-Կաթողիկէ համայնքը երախտապարտ ըլլալու է անոր՝ հասարակաց օգտին համար կրած նեղութեանը։

Գաւառներէն՝ Ժողովին ձայնակցելու պարագան ալ նշան մը չէ՞ միթէ մեր ժողովրդեան զարգացման ճամբուն մէջ մտնելուն։ Անտարակոյս, ժողովուրդը աւելի եռանդեամբ պիտի փարէր իր իրաւունքին պաշտպանութեան, եթէ անոր բոլոր խաւերն ալ հաւասար գիտակցութեամբ ուսումնասիրէին երկու կողմի իրերու ընթացքը։ Այսպէսով կարելի չէր որ մարդ աւելի տրամաբանութիւն և անկեղծութիւն չնշմարէր Ազգային Ժողովի Ժողովրդապաշտպան գրուածքներու մէջ։

Ինչ որ է, կը մաղթենք որ այս պայքարի տակէն, մեր համայնքին յառաջդիմութեան նոր բարիքներ մը ծնին։ Այդ յոյսը կրնանք տածել՝ եթէ քիչ մը ներկայ լուսաւորեալ դարու համաձայն ըմբռնենք իրերն։ Կղերական թէ աշխարհական դասակարգ՝ ձեռք ձեռքի տուած աշխատելու են ասոր։ Մեր սիրելի Հոգեւոր Հայրերն՝ պէտք է բաղձան որ իրենց աշխարհական զաւակներն՝ ո՛չ ստանդական կուրութեամբ, այլ գիտակցաբար փարին իրենց կրօնին։ Այդպիսի ժողովուրդ մը՝ աւելի լաւ պիտի գիտնայ յարգել իւր հոգեւոր պաշտօնեաներն ալ։

Եւ ինչ որ հին ռէժիմի մէջ թերի էր կամ բնաւ չկար, պէտք է ըլլայ այսուհետեւ, Գէթ օրինակ առնենք մեր դրացի հասարակութիւնները։ Պատրիարքարանը և թեմերն՝ իրենց օրինագիծերն ունենալու են։ Եւ ոչ միայն Ազգային Ժողովը պէտք է գոյութիւն ունենայ անհրաժեշտօրէն, այլ ամէն ուրեք հաստատուելու են ուսումնական, տնտեսական ևլն. ևլն. խորհուրդներ ու հոգաբարձութիւններ։ Ասոնք անհրաժեշտ են՝ եթէ կ'ուզենք մեր համայնքը յառաջդիմութեան մէջ դնել։ Կը մաղթենք որ ամէն Հայ-Կաթողիկէ այդ գովելի տրամադրութիւնն ունենայ։

Գրութիւնս փակելէ առաջ, նուիրական կոչ մ'ընեմ Հայ-Կաթողիկէ Հասարակութեան։ Ծանօթ է ամենուս թէ «Մէճմուա»ն ի՛նչ մեծ դեր կատարեց ազգային այս ճգնաժամի միջոցին։ Նա՛ պայքարեցաւ վտանգելով իր շահը հասարակաց բարւոյն համար։ Նա եղաւ լեզուն, թարգմանն և հոգին մեր զգացումներուն։ Եւ սիրելի «Մէճմուա»ն՝ անկեղծութեան և արդարութեան կուսակից թերթն է. ուրեմն արժանի է մեր երախտագիտութեան և վարձատրութեան։ Զանա՛նք զայն մեծցնել. շատցնենք անոր բաժանորդագրութիւնն ամէն կողմ, ուժ տա՛նք անոր. որպէս զի ժողովրդեան՝ անզօր մնացած միջոցին, նա՝ ձայն բարձրացուցած օգնէ մեզի, պաշտպանէ և պայքարի մեր Հասարակութեան յառաջդիմութեան համար։

ՄՇԵՑԻ ՀԱՅ-ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՄԸ

Մուշ, 4 Ապրիլ 1912

ՏԱՊԱԼԵՑԱՒ

Տապալեցաւ այն որ կարծէր,
Ոչնչելի է բռնութիւն,
Ազատութիւնն որ տուած,
Ու հիմն արդարութիւն:
Լռելով զայս, խնդակցեցան
Եւ գոչեցին, համայն աշխարհ,
Աւաղ ոմանք եղան, սակայն
Որոց խիղճն այլ ապուռ մոլար
Ահա կ'ըսեն եղեր դեռ հոս
Փցիկ մարդկանց գաղափար…
Է ով որ զայն չի նկատէ
Ռամկաշնորհ Կաթողիկոս
Ջօնա վանեց, անհաւաս է:
Պարտութիւն. զի հեռու չէ
Եկեղեցին ա'յլ չի ջնէր
Ո՛ն այ արդար, պիտի գոչէ
Ըզգուշաւ են Թէրզեանները:

Բեռացի ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՀԱՅ ՄԸ

ԹԷՐԶԵԱՆ ԷՖ.ՆԻ՝Ն ԵԷՆԻ ՊԻՐ ՋՕԼՊԱԶԼԸՂԸ

Թէրզեան էֆ.ինին եէնի պիր սուի հարէքէթի՝ քէնտի չօլբազլըղընը պիր տէֆա տահա մէյտանա գօյմըշ վէ հալէթը բուհրանին կէօսթէրմիշ տիր. Շէօյլէ քի, քէնտիսինին Պաթրիգլիք մէմուրիյէթինտէն իսգաթ ըլընտըղընտան սօնրա, Միլլէթ մէճլիսի՝ խարիճի ումուրը էլէ ալտըղընտա, պէյն էլ միլլէթ պիր կէօնա իթիզալ (հերձուած) վէ իխթիլաֆա մահալ պըրագմամագ իչին զահէթ պասիրէթքեարանէ պիր մէսլէք իխթիեարըյլա, մէսէլէնին հէր ճիհէթիյլէ թէտգիգինէ տէկին, Պաթրիգ վէ Պաթրիգ Գայմագամը ինթիխապընտան կէրի տուրմայը, վէ քեաֆֆէյի ումուրը բուհրանիյէ խարիճինին՝ քէմաքի իւս սապըգ մէմուրիյէթի այլէչի բուհրանիյէսի թարաֆընտան տէվամընը, համթա քիլիսէ վէ միլլէթ էմլաքընըն տախի՝ ուսուլը տաիրէսինտէ ճէրէյանընը թէրվիճ իթմէյի մուրաֆաղա ատա էյլէմիշ, վէ պու սուրէթլէ, պիր տէֆա տահա, տավայը միլլէթին՝ բուհրանիյէթէ վէ տինէ գարշը մութէմայիլ օլմատըղընը իսպաթ իթմիշ տիր.

Միլլէթ մէճլիսի, իւչ գարարլարը ըլթիրանա, Պաթրիգխանէնին Գալաթա չիւպէսի գանչէլէրիա մուտիրի Գէրպ. Ցովսէփ Մ. Վ. Աբիկեանը, տէրգեար օլան թէճրիպէսինի, վէ հիւսնը հալ ու հարէքէթինի թէգտիրէն, մէմուրիյէթինէ տէվամընտա հիչ պիր մահզուր կէօրմէմիշ, վէ պունունլա, խարիճի ճէմաաթը ճիսմանիյէնտէն այըրմագ կիպի եանլըշ պիր ֆիքրի թէքզիպ էյլէմիշ տիր:

Սու հալտէ Թաթրիգի սապըգըն՝ ագլընտէն պէրի, Գալաթա Պաթրիգխանէսի ումուրը, գանչէլէր Վ.ին տուրէնտիշլիկի վէ թէճրիպէսի սայէսինտէ կիւզէլճէ րուեաթ օլընմագտա օլուպ, հիչ պիր թարաֆտան չիքեայէթ իշիտիլմէտիկի հալտէ, Թէրզեան էֆ., մահզա հիւքիւմէթ իլէ միլլէթին միւնասէպաթընը պօզմագ իթթիմէքը, խարիճի ճէմաաթտա ինթիզամսըզլըգ վէ պէյն էլ ճէմաաթ գարըշըգլըգ հուսուլէ կէթիրմէք գասթըյլէ, ալտըղըմըզ մալիւմաթը մախսուսէյէ նէզարէն, չարշէնպէհ կիւնիւ ագշամը Աբիկեան Վ.ի նէզտինէ ճէլպէ, մէզքիւր մէմուրիյէթինտէն էլ չէքմէսինի էմր իթմիշ, վէ միւմաիլէյհ Վ. տէ պիթթապի պու էմրէ իթթիպաէն, բէնչշէնպէհ կիւնիւ մահէլլը մէմուրիյէթինէ կիթմէմիշ տիր:

Պիզ, Աբիկեան Գէրյարգելիյի բէգ էյի թանըտըղըմըզ, գանաաթչըմըզ վէ հագգընտա պիր բուհրանի օլտըղընը պիլմէկլիմիզ ճիհէթլէ, Թէրզեանըն պու էմրինէ գարշը հէր հալտէ հագգըյլը իթիրազտա պուլունմուշ օլտըղընը էմինիզ. լաքին տիկէր թարաֆտան Թէրզեան էֆ.ինին պու կիպի սըրալարտա եէկեանէ սիլահը՝ քիւչիւք ճէզալարը թէհտիտատը օլտըղընը պիլտիկիմիզտէն, միւմաիլէյհ գարշը տախի պու սիլահը իսթիմալ իթմիշ օլմաղընա չիւպհէ իթմէյիզ, վէ Արհ. Միքայէլ Եպս. Խաչատուրեան իլէ իքի քահանայըն սօն վագըալարը միւրէքքէպ հէնիւզ գաբուլումըզ օլտըղընտան, Աբիկեան Վ.ին՝ էմրը մէզքիւրէ գարշը չըգմամայը, պէօյլէ պիր հարէքէթէ սէպէպիյէթ վէրմէք իսթէմէմէսինտէն իլէրի կէլտիկինի գաւի զանն իտէրիզ:

Իշթէ Թէրզեան էֆ.ինին, պիր միւհթէրէմ բուհրանի էէտինէ թէսլիմ իտիլմիշ օլան պու մուհիմ մէմուրիյէթի՝ քէնտի գէօզտէ ագըլլը թէրք իթտիրմէք խուսուսընտաքի չօլբազըա մուամէլէսի, վէ եախօտ Պաթրիգխանէ գանչէլէրլիկինին միհրի բէսմիսինի համիլ օլան միւմաիլէյհ Վ.ի իշտէն էլ չէքտիրմէքլէ, կիւնտէլիք ումուր վէ մուամէլաթը էեւլ իւսթիւ պրագըբարագ, տուրէթը ճէրէյանը ումուրա սէքթէ կէթիրմէք վէ հիւքիւմէթ իլէ միւնասէպաթըմըզը իխլալ էյլէմէք մագսատըյլէ իճրա էյլէտիկի սուի հարէքէթի, բէնչշէնպէհ կիւնիւ խապէր ալընմամըզ իւզէրինէ, օ կիւնիւ ագշամը ագարը իճթիմա իտէն Վարչ. Ժողով, հէր չէյտէն էվվէլ պու մուհիմ մէսէլէ իլէ իշթիղալ իթմիշ, վէ պիր միւտտէթ միւզաքէրէտէն սօնրա, վագըթ կէչիրիլմէքսիզին, տէրհալ հէյէթէ Գալաթա Պաթրիգխանէսի չիւպէսինէ պիլ աշըլլը, գանչէլէրլիք միհրի բէսմիսինին թէհարրիսինէ վէ իճրայ իտէն մահէլլէրին մէօհիւր ալթընա ալընմասընա գարար վէրմիշ տիր:

Ֆիլվագը իշպու գարար մուճիպինճէ, Վարչ. Ժողով հէյէթի, ագշամ սաաթ 6.30 րատտէլէրինտէ, Գալաթա Պաթրիգխանէսինէ էնմիշ, վէ տիկէր պագը զէվաթ տախի հազըր օլտըղը հալտէ, Գանչէլէրլիք եազըխանէսի աչըլարագ, արանըլան մէօհիւր վէ գանչէլէրլիկէ մախսուս տիկէր պագը մէօհիւրլէր օրատա պուլունմըշ տըր: Պատէհու, սրաաթ, պիլ միւշաքէրէ գանչէլէրլիք մէմուրիյէթի, մուվագգաթէն Գրիգոր էֆ. Հաճիպիարա թէվտիէն, մէզքիւր մէօհիւրլէր միւմաիլէյհէ թէսլիմ իտիլմիշ տիր: Գանչէլէրլիք պաշ քեաթիպի Գրիգոր էֆ. Բարլամ՝ Հաճիպիար էֆ.յէ մուավին թային օլընմըշ տըր:

Միհրը բէսմի՝ մէօհիւրլիւ պիր զարֆ տէրունինտէ մահֆուզ գալըպ, Հաճիպիար Գրիգոր էֆ. իլէ Բարլամ Գրիգոր էֆ. պիրլիքտէ օլտըղը հալտէ, իճապընտա գուլլանըլարագ, միհրը բէսմի խուսուսիյէթ սօնրա, եինէ օ սուրէթլէ սագլանաճագ տըր:

Իշպու մուամէլէնին մազպաթասըյլէ, ագշամքի Վարչ. Ժողովտա գըրաաթ վէ իմզա իտիլմիշ տիր:

* * Շայեանը տիգգաթ տըր քի, Աբիկեան Վ.ին գանչէլէրլիկի՝ քիլիսէճէ, տինճէ պիր մէմուրիյէթ օլմատըղը հալտէ, նէ՞տէն օ վազիֆէյի իֆասընտան տօլայը միւմաիլէյհ «կախակայութիւն» կիպի բուհրանի ճէզալարլա թէհտիտ իտիլիէօր: Տիկէր Էրմէնի-գաթօլիք ճէմաաթընա խըզմէթ իթմէք, բուհրան իչին պիր գապահաթ իսէ, պունլար՝ քիլիսէլէրտէքի վազիֆէլէրինտէն, տիկէր բուհրանի ճէզալէրինտէն նիչին մէն իտիլմէօր: Լաքին հէր հալտէ Թէրզեան էֆ.ինին, Աբիկեան Վ.ի գանչէլէրլիքտէն էլ չէքտիրմէսի, պալատէ պէհան իթտիկիմիզ մագսատըյլէ օլտըղընա չիւպհէ եօգ տըր:

Լաքին Վարչ. Ժողով՝ ուեանըգ պուլունտըղընտան, վէ գանչէլէրլիք միհրի բէսմիսինի տէ մահէլլինտէ պուլունտուրմամընտան, Թէրզեան էֆ.ինին հուսուլը մագսատինէ մէյտան պրագըլմամըշ տըր: Շէօյլէ քի պու կիւն Պաթրիգխանէնին գանչէլէրլիք տաիրէսի, հէր վագըթքի կիպի աչըգ օլուպ, Պաթրիգխանէ իլէ Հիւքիւմէթին միւնասէպաթընա, ասհապը մէսալիհին մուամէլաթընա պիր տագըգա պիլէ խալէլ կէթիրիլմէմիշ տիր: Եալընըզ մէզքիւր մէմուրիյէթին պիր բուհրանի էլինտէ պուլունմասը՝ խարիճի բուհրանիյէճէ մուվաֆագըյէթ իքէն, Թէրզեան էֆ.ինին չօլբազլըղը, բուհրանի էլինտէն չէքտիրմէկէ գալքըշմըշ տըր:

ԷՐՄԷՆԻ-ԳԱԹՕԼԻՔ ՊԱԹՐԻԿԻՆԻՆ ԻՍԹԻՖԱ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

Ռօմա, 1 Մայիս.— Ռօմատան «Բրէս Ասսօսիէյթէտ» աժանսը մալիւմաթ վէրիյօր. —«Ղազէթալար, հիւքիւմէթը Օսմանիէ թարաֆընտան ագլ իտիլմիշ օլան Էրմէնի-գաթօլիք Պաթրիկի Թէրզեան Գէրպայթառը հիմայէ խուսուսընտա Տէրիսատէթ Ֆրանսա սէֆիրինին նէ՞չին քէնտի հուգուգընը մէվգիի իճրայէ գօյմատըղընը սօրալ, վէ պու մէսէլէյէ Ավուսթրիա սէֆիրի միւտախէլէ իտէճէկինտէն, Ֆրանսա հիմայէսինին ֆիլլէն մանէ օլմասը թէհլիքէսի մէվճուտ օլտըղընը իլավէ իտիէօրլար: Գու ֆիքր՝ եանլըշ պիր զէհապա միւսթէնէտ տիր: Ֆրանսանըն հիմայէսի, եալընըզ լաթինլէր վէ լեվանթէնլէրէ միւնհասըր օլապիլիր, լաքին մարօնիլէրտէն պաշգա հէրլիւլէրէ թէշմիլ իտիլէմէզ: Անճագ Ֆրանսա սէֆիրի վէսաաթէ խայրխահանէ իճրա իտէպիլիր քի, պունունլա տա, Բապա հազրէթլէրինին վէքիլի Մօնս. Սարտի իլէ միւթթէֆիգէն իճրա իթմիշ տիր: Մէսէլէ բէգ զորլաշտը. զիրա Թէրզեան Գէրպ.ըն ագլի, հիւքիւմէթը Օսմանիէնին տէլաէթիյլէ վուգու պուլմըշ օլմասըլա, քէնտիսինի բաթրիգ տէյի թանըմագ իսթէմէէն վի ալէյհինտէ պուլունան էրմէնի-գաթօլիքլէրինին իսթիտալը գաթիյէն իւզէրինէ վուգու պուլմըշ տըր:

Ֆրանսա վէ Ավուսթրիա սէֆիրլէրի, իսթէմէտիքլէրի պիր բաթրիկի գապուլ իչին էրմէնի-գաթօլիքլէրինէ ճէպր իտէմէզլէր: Պու մէսէլէ, անճագ Ռօմա թարաֆընտան հալլ օլունապիլիր. պու տա, պիր «հերձուած» չըգմասը իխթիմալինէ մէպնի հալտէ, Թէրզեան Գէրպ.ըն իսթիֆասընը Բապա հազրէթլէրի թարաֆընտան գապուլիյլէ միւմքին տիր:»

(Աժանս Նասիօնալ)

ՄԷՃՄՈՒԱ.— Գու Թէլէկրաֆըն միւնտէրիճաթը հագգընտա, եալընըզ «հերձուած» չըգմաս սէօզիւնիւ բէտաէն պաշգա պիր տէյճէք եօգ տըր:

ԷՐՄԷՆԻ ՊԱԹՐԻԳԽԱՆԷՍԻ

Մէճլիսի մէպուսանըն պու տէֆաքի թէվզիսինտէ, Էրմէնիլէրտէն 20 վէ պէլքի տահա զիատէ մէպուս ինթիխապ իտիլէճէկի, վէ հիչ օլմազսա 16 մէպուսըն ինթիխապը մուհագգագ իտուկի, Իթթիհատ վէ Թէրագգը ճէմիյէթի թարաֆընտան, —պու միւնասէպէթլէ Դաշնակցութիւն վէ տիկէր Էրմէնի սիեասի գօմիթէլէրի իլէ (Հնչակեանլարտան մաատա) իճրա իտիլէն մուխապէրաթտա գարարլաշտըրըլմըշ վէ թէէմին իտիլմիշ օլտըղը հալտէ, վիլայէթլէրտէ Էրմէնիլէրէ մէսքիւն օլան եէրլէրտէ Էրմէնի միւնթէխիպը սանիլէրին միգտարը մաթլուպտա չըգմայըլմամասը վէ տիկէր եօլսըզլըգլարլա, Էրմէնի մէպուսլարըն միգտարը 20յի պուլմագ չէօյլէ տուրսուն, 16յը տախի պուլամամըշ վէ պու նէթիճէ՝ ումում միլլէթտաշլարըմըզը տիւչարը եէյս իթմիշ տիր: Շիմտի ղազէթալար, խուսուսիլէ Դաշնակցութիւն ճէմիյէթինին օրկանը օլան «Ազատամարտ»՝ միլլէթին իգֆալ իտիլմիշ օլմասընտան տօլայը Իթթիհատ վէ Թէրագգը ճէմիյէթինէ գարշը աճը աճը սիթէմլէր իտիէօրլար: Էրմէնի գաբընթալարըմըզըն պու սիթէմինէ պիզ տէ իշթիրագ իտէրիզ. զիրա 150,000 Էրմէնի-գաթօլիք ճէմաաթը թարաֆընտան Մէճլիսի մէպուսանտա եալընըզ պիր մէպուսըմըզ պուլունմաճագը մէմուլ օլտըղը վէ պունըն իչին վագթլար վագը օլմըշ օլտըղը հալտէ, մաէթթէէսսիւֆ պիր ագանըն ինթիխապընա տա միւեասէր օլընամամըշ տըր:

* * Էրմէնի բաթրիգխանէսինին ղազէթալարա վուգու պուլան թէպլիղաթընա կէօրէ, Բաթրիգ Արշարունի Սրբազան՝ շիմտիյէ գատար եալընըզ 8 Էրմէնի մէպուսը ինթիխապ օլունուպ, Հալպուքի պու միգտար, կէչէն տէվրէի իճթիմաիյէտէն նօգսան պուլունտըղընտան, վէ ինթիխապլար էսնասընտա Էրմէնիլէրին հուգուգը իխլալ օլունմուշ պուլունտըղը Պաթրիգխանէյէ իշար օլընտըղընտան տօլայը, էվվէլճէ Բապը Ալիյէ պու Թագրիր միւրաճաաթ իթտիկի կիպի, մէրճիի այիտի իլէ տէ պիզզաթ միւզաքէրաթտա պուլունարագ, Թիւրքիա Էրմէնիլէրինին ատէտինէ նիսպէթէն հիչ օլմազսա 20 մէպուս ինթիխապ իտիլմէսի լիւզումընը պէեան էյլէմիշ տիր: Բաթրիգ էֆ.՝ ինթիխապլար խիթամ պուլմազտան էվվէլ, Էրմէնիլէրին ատէտիյլէ միւթէնասիպ միգտարտա մէպուս ինթիխապ իտիլմէսի իչին ճաալընըն իճրասընը իլթիմաս իթմիշ, վէ աքսի թագտիրտէ էմրը վագիա գարշը միլլէթ նամընա բրօթեսթօտան խալի գալմայաճաղընը, համթա շիմտիյէ գատար ինթիխապ օլընան պիր գաչ Էրմէնիլէրին՝ Էրմէնի մէպուսը սըֆաթըյլա Մէճլիսի մէպուսանտա օթուրմալարընը գապուլ իտէմէյէճէկինի պէեան էյլէմիշ տիր:

* * Գու Թէպլիղաթըն սօն ֆըգրասը՝ սուի թէֆէհհիւմ նէթիճէսի օլարագ եազըլմըշ օլտըղը՝ Պաթրիգ թարաֆընտան մուախխարէն «Ազատամարտ»ըն պիր մագալէսինէ պէեան իտիլմիշ տիր:

* * Դաշնակցութիւն ճէմիյէթի տախի, մէպուսան ինթիխապլարընտա վագը օլան սուի հարաքէթատան վէ Էրմէնիլէրին հուգուգը բայմալ իտիլմէսինտէն տօլայը Իթթիհատ մէրքէզ գօմիթէսինէ պիր բրօթէսթօնամէ թագտիմ իթմիշ տիր:

* * Էվվէլքի կիւն ագշամ իւզէրի Իթթիհատ մէրքէզ ազասընտան Սէթամպօլ մէպուսը Ահմէտ Նէսիմ պէյ՝ Էրմէնի բաթրիգխանէսինէ կէլէրէք, Պաթրիգ Սրբազան իլէ ուզուն պիր միւլագաթ իթմիշ տիր: Արշարունի Սրբազան՝ պալատէ եազըլան չիքեայէթլէրի թէքրարլամըշ, վէ «Միլլէթ, իւմիտլէրի պօշա կիթմէսինտէն օ գատար միւթէէսսիր օլմըշ տըր քի, էկէր վագը օլան հագսըզլըգա գարշը պիր նումայիշ օլմագ իւզրէ, ինթիխապ օլընան 8-10 Էրմէնի մէպուսլարընա՝ իսթիֆա իթմէլէրի Պաթրիգխանէ թարաֆընտան թէքլիֆ իտիլսէ, մէմնուն օլաճագ տըր» տէմիշ տիր: Նէսիմ պէյ՝ պէօյլէ պիր թէշէպպիւսիւն իճրա իտիլմէմէսինի րիճա իտէրէք, ինթիխապլարըն՝ պունտան էվվէլքի թահրիրի նուֆուս իւզէրինէ եափըլմըշ վէ սուի ինթիխապլարըն՝ պագը ճէմաաթլար թարաֆընտան վագը օլմըշ օլտըղընը, հալպուքի Իթթիհատ մէրքէզ գօմիթէսինին՝ Էրմէնիլէրի խօշնուտ իթմէք իչին էլտէն կէլէնի եափաճաղընը պէեան, վէ կէլէճէք տէվրէի իճթիմաիյէտէ, եէնի թահրիրի նուֆուս մուճիպինճէ, Էրմէնիլէրին միգտարը նիսպէթինտէ մէպուսլարը օլաճաղընը պէեան էյլէմիշ տիր:

Բաթրիգ էֆ.՝ հիչ օլմազսա հէնուզ ինթիխապլարը իճրա իտիլմիշ օլմայան մահալլէրտէ, Էրմէնիլէրին նիսպէթ իւզրէ մէպուս վէրմէլէրի արզուսընը իզհար իթմէքլէ, Նէսիմ պէյ՝ պու արզույը արգատաշլարընա թէպլիղ իտէճէկինի վաատ էյլէմիշ տիր:

* * Էրմէնի բաթրիկի՝ էվվէլքի կիւն էվգաֆ նազըրընը զիեարէթլէ, էվգաֆա միւլհագ մէսէլէլէրի հագգընտա միւլագաթ իթմիշ տիր: Նազըր Խայրի պէյ՝ պու մէսէլէլէրի արիզ ու ամիգ միւթալաա իթտիքտէն սօնրա, պիր հիւսնի նէթիճէ վէրէճէկինի վաատ իթմիշ, վէ Սամաթիա էմլաքը միլլէթէ մէսէլէսինի, բաթրիկին րիճասը իւզէրինէ թէէխխիւր գարար վէրմիշ տիր:

* * Բաթրիկի միւշաւիրլէրէ հէյէթը մէզքիւրտէ Ռուսիա սէֆարէթխանէսինէ տէ կիտէրէք, Մ. տը Կիրսի զիեարէթ էյլէմիշ տիր. Մ. տը Կիրս՝ Թիւրքիա Էրմէնիլէրի հագգընտա սէլէֆի կիպի խայրխահանէ պիր մէսլէք իթթիխազ իտէճէկինի վաատ իթմիշ տիր:

⁂ Կէչէն կիւն Րում բաթրիյի էֆ. Էրմէնիւթաթրիգխանէսինէ ազիմէթլէ, բաթրիգ էֆ. իլէ միւլագաթընտա, մէքթէպլէր, սաքէրլէք վէ իմթիհազաթ մէսէլէլէրի հագգընտա թէաթիլի էֆքեար իթմիշ, վէ պու մէսէլէլէր հագգընտա իքի Բաթրիգխանէնին հիւքիւմէթ նէզտինտէ միւթթէֆիգէն հարէքէթ իթմէլէրի խուսուսընտա պէեանը արզու իյլէմիշլէր տիր։

ՔԵԱՄԻԼ ԲԱՇԱ ՎԷ ՄՈՒԽԱՐԷՊԷ

Սատրը էսպագ Քեամիլ բաշա, Մըսըրտան ավտէթինտէն սօնրա, պիր ճէնէպի ղազէթասը մուհարրիրիյլէ միւլագաթ իթմիշ, վէ աթիտէքի պէեանաթտա պուլընմըշ տըր.

«Պէնիմ էֆքեարըմճա չու էսնատէ Թարապլուստա նէ՛ ղալիպ վար տըր, նէ՛ տէ մաղլուպ։ Գրինապէրին Թիւրքիայը, հուգուգընըն պիրինտէն վազ կէչմէյէ մէճպուր իթմէք՝ պիհուտէ տիր։ Էկէր Իթալիա, Թարապլուսը զապթ իթմէք իսթէեօրսա, հիւճումլար իճրա իթսին. էկէր ֆիքրինի զապթ խտէպիլիրսէ, օլ վագըթ գուվվէյի ճէպրիէ գարշըսընտա թէսլիմ վէ էմրը վագըյը գապուլէ մէճպուր օլուրըզ։

«Իթալիա, էվվէլա՝ Ատալար տէնիզինտէ պիր հարէքէթը ասքէրիէ իճրա իտէճէկինի թէհտիտէն պիզէ պէեան խտիեօր. գօ եապսըն։ Իքինճի՝ պազը ատալարը իշղալ իթմէք թէհտիտինտէ պուլունուեօր. իշղալ իթսին։ Իւչիւնճիւ՝ Իզմիր վէ Սէլանիքի պլօգա ալթընա ալաճաղընը պիլտիրիեօր. պլօգա իթսին։ Տէօրտիւնճիւ՝ պազը սէվահիլը Օսմանիէյէ ասքէր չըգարաճաղընը անլաթըեօր. չըգարսըն։ Պէշինճի՝ Զանագ-գալէտէն կէչէճէյինի խապէր վէրիեօր. կէչսին։

«Միզէ տէյէպիլիրիմ քի, Զանագ-գալէտէն կէչմէք՝ էօյլէ պիր մուամէլէ տիր քի, պունըն իճրասը Թալեա օլունամայիլիր։ Պիր ասըր էվվէլ վէսայիթը թէտաֆիիյէ ղայրը քեաֆի իքէն, Ինկիլթէրրա՝ Զանագ-գալէտէն կէչմէյի թէճրիւպէ իթմիշ տիր։ Պու կիւնքի վէսայիթը թէտաֆիիյէտէ կէչմէք թէճրիւպէսի ֆայտէլի տիր։ Հէր հալտէ տօնանմամըզ քէնտի վազիֆէսինի իճրա իթմէգտէն էվվէլ, Իթալիա սէֆինէլէրինին Զանագ-գալէտէն կէչէպիլէճէյինի զաննի իթմէք գապիլ տէյիլ տիր։

«Իթալիա, քէնտի տօնանմասը Զանագ-գալէյի կէչտիքտէն սօնրա, Սթանպօլ էօնիւնտէ տէմիր աթաճաղընը վէ Տօլմա-պաղչէ սէրայը էօնիւնտէ տուրաճաղընը պէեան իտիեօր։ Գօ՛ կէլսին վէ սէրայըն էօնիւնտէ տուրսուն։ Նէ՞ օլաճագ տըր։ Օլ վագըթ պու տօնանմանըն՝ պիւթիւն չէհրի խարապ իթմէյէ քիֆայէթ իտէճէք կիւլլէլէրի գալմաեաճագ տըր։ Պունտանլա պէրապէր, պունլարըն հիչ պիրի, Թիւրքիայը, տիւշմէն Թարաֆընտան զապթ խտիլմիշ օլմաեան վիլայէթլէրինտէն պիրինի թէրքէ մէճպուր իթմէեէճէք տիր։

«Պունլարտան պաշգա, Պալգանլարտա գարըշըգլըգլար չըգարըլաճաղը պիզէ թէհտիտ խտիլիեօր։ Պիզ, պու կիպի գարըշըգլըգլարտան գօրգմայըզ։ Գարըշըգլըգլար գուհուրինտէ, պիզ տէ եաբաճաղըմըզը պիլիրիզ։ Էկէր ճէպրէ գարշը թէսլիմ օլմասա, վէ Եվրօբատան չըգըպ Ասիաեա կիթմէյէ մէճպուր օլուրսագ, նամուսըմըզը միւտաֆաա իթտիքտէն վէ ղալիպ տիւշմէնիմիզէ, ֆիթթուհաթընըն պէտէլի քէնտիսինէ գաչա մալ օլաճաղընը կէօսթէրտիքտէն սօնրա, Ասիաեա չէքիլէճէյիզ։»

ԻԽԹԱՐ

Վատէլէրի տօլմուշ օլան ապօնէլէրիմիզին ապօնէլիքլէրինէ տէվամ իթմէք իսթէտիքլէրի հալտէ, վագթընտա ապօնըման պէտէլինի կէօնտէրմէլէրինի պէեան իտէրիզ։ Պէտէլլէրի կէօնտէրիլմէեէն ապօնըմանլարը վագթընտա գաթթ խտէճէյիմիզի պիլտիրիրիզ։

ՀԻՒՍԷՅԻՆ ՀԻԼՄԻ ԲԱՇԱՆԸՆ ՊԷԵԱՆԱԹԸ

Սատրը էսպագ Հիւսէյին Հիլմի բաշա՝ Նօյէ Ֆրայէ Բրէսէ ղազէթասընըն Տէրիսատէթ մուխպիրի իլէ պիր միւլագաթընտա, աթիտէքի պէեանաթտա պուլունմըշ տըր.

«Ատի պիր Օսմանլը չէհիրլի մագամընտա սիզէ պէեան իտէպիլիրիմ քի, Իթալիա հիւքիւմէթի, իլհագ գարարընը կէրի ալմատըգճա, Իթալիա իլէ, նամուս վէ հայսիյէթիմիզլէ միւթէնասիպ օլաճագ պիր միւսալէհա ագտը գապիլ տէյիլ տիր։ Թա իպթիտատան՝ պազը ատալարըն իշղալը իհթիմալինի նազարը տիգգաթա ալարագ, իճապ իտէն թէտապիրի իթթիխազ իթտիք։ Պու իշղալա գարշը մուխալիֆէթ իտէմէյէճէյիմիզ ֆարզ օլընսա պիլէ, Իթալիա պունտան նէ՞ գազանաճագ տըր։ Իթալիանլար՝ մուհարէպէնին իպթիտասընտա, հարպըն խալընըզ Թարապլուսը Ղարպա վէ Պէնկազիյէ միւնհասըր օլաճաղընը, վէ Թիւրքիանըն տիկէր ճիհէթլէրինէ խալըլ մահաճաղընը իլան, վէ այնի վագըթտա պիթարաֆ տէվլէթլէրին մէնաֆիինէ զարար կէթիրէճէք պիր մահիյէթի օլմաեաճաղընը պէեան իթմիշլէր տիր։ Պու իֆատէ, մուազզամ տէվլէթլէրի պիթարաֆ գալմաեա գարար վէրտիրմիշ օլսա. Իթալիանըն հարաքէթը վէ հիւքիւմէթը Օսմանիէնին իթթիխազ իտէճէկի թէտապիրը թէտաֆիիյէ սէպէպիյլէ մէնաֆիի թիճարիյէլէրինէ զարար վէրմէտիքճէ, պու տէվլէթլէր պիթարաֆլըգլարընա տէվամ իտէճէքլէր տիր։ Պէյրութըն պօմպարտըմանը, տէվլէթլէրին, պիթարաֆլըղը թէրք իյլէմէք ֆիքրինտէ օլմատըգլարընը կէօսթէրմիշ տիր։ Թարապլուս մուհարէպէսի, պիզիմ իչին ատէ միւսթէմլիքէաթ մուհարէպէսի տէյիլ տիր. պիլաքիս միւտաֆաայը վաթանը իճապ իթտիրէն պիր մուհարէպէ օլտուղընտան, պիւթիւն գուվվէթիմիզլէ պունա տէվամ իտէճէյիզ. Թարապլուստա թէմամէն մաղլուպ օլսա գատար մուհարէպէ իթմէյէ մէճպուրըզ. Գուվվայը ասքէրիյէմիզ Թիւքէնմէզտէն էվվէլ, գատը միւսալէհա հագգը օլըղըմըզը թէլաֆ իտէրէք, քէնտի քէնտիմիզի մուհագգագ պիր թէհլիքէյէ իլգա իթմէք գապիլ տէյիլ տիր։ Թարաֆըմըզտան վագը օլաճագ պէօյլէ պիր հարէքէթին նէթիճէսինտէ, խալընըզ Թարապլուս Արապլարը տէյիլ, պիւթիւն չըմալը Աֆրիգա վէ Արապիսթան Արապլարը տախի խօչնուտ գալմաեաճագլար տըր։ Անլէրին պիզէ հիւճում իտէճէքլէրի, նէ՛ տէ իլանը իսթիգլալ իյլէյէճէքլէրի ֆիքրինտէ պուլունմաեօրըմ, ֆագաթ տէվլէթը Օսմանիէնին գուվվէթ վէ իգթիտարընա էմնիյէթլէրի գալմաեաճագ տըր։»

ՄԱՔԷՏՕՆԻԱ ԹԷՐԹԻՊԱԹ ԳՕՄԻԹԷՍԻ

Մաքէտօնիանըն թէրթիպաթ գօմիթէսի ազասընտան օլուպ, կէչէնլէրտէ Եվրօբա գապինէլէրի նէզտինէ կիթմիշ վէ միւրաճաաթլարտա պուլունմըշ օլան Միլէթիչ վէ Եօրկիէֆ նամ բրօֆէսօրլէր, պու քէրրէ Սօֆիաեա ավտէթ իթմիշլէր տիր։ Մ. Միլէթիչ, Րէչ ղազէթասընըն պիր մուհարրիրիյլէ միւլագաթընտա պէր վէճհը աթի պէեան իթմիշ տիր. «Բրօֆէսէօր Եօրկիէֆ իլէ պէնիմ տէրէօհտէ իթտիկիմիզ մէսաիյէթ, մէմնունիյէթէն զիեատէ մուվաֆֆագիյէթ պուլմըշ տըր։ Բէթրէսպուրկտա, Լօնտրատա վէ Բարիզտէ խարիճիէ նէզարէթլէրինին տէվաիրը սիեասիէ միւտիրլէրի Թարաֆընտան գապուլ օլընտըգ։ Րօմատա, հիչ գատար մաարուֆ տիրլօմաթլար իլէ միւլագաթ իթտիք։

«Օ բաիթախթլարտա Մաքէտօնիանըն ահվալինի չիֆահէն վէ թահրիրէն պէեան իթտիկիմիզ կիպի, միւթէտիհաթըմըզը տա պիլտիրտիք։ Ղազէթալարտա տախի այնի մէալտէ պէեաննամէլէր թէպլիղ իյլէտիք։

«Մէմնունիյէթիմիզ, Րէվալ միւլագաթընտա տօղրուտան խաւտա տօլայըսըյլա իչթիրագ իթմիշ օլան տէվլէթլէրին բայիթախթլարընա կիթմէքտէն իպարէթ օլաղընտան, Վիէննա վէ Պէրլինի զիեարէթ իթմէտիք։

«Պալգան գօմիթէսինին էքսէր ազասը թարաֆընտան վագը օլան թահզըրաթ իւզէրինէ միւսթէնէտ պուլընան պու գօմիթէնին զարարլարը՝ Մաքէտօնիա թէրթիպաթ գօմիթէսինին նազարըաթ վէ էֆքեարընա մուվաֆիգ օլտուղընը անլատըգ, վէ Մաքէտօնիա ահվալի իւզէրինէ վէրտիկիմիզ իզահաթըն՝ Մաքէտօնիատա մուգիմ Պուլկար գավմընըն հալի իւզէրինէ հիւսնի թէլագգիյի օլաճաղընա գանի օլտըգ։

«Գօմիթէմիզ, Եվրօբա միւտախալէսինին վուգուի զէմանընտա գատար մուգարէզէյէ տէվամ իթմէյէ գարար վէրմիշ տիր»։

ՄՈՒՀԱՐԷՊԷ

ԶԱՆԱԳ-ԳԱԼԷՆԻՆ ԱՉԸԼՄԱՍԸ

Զարշէնպիհ կիւնիւ ազտ օլընան Մէճլիսի վիւքէլատա, Զանագ-գալէնին Թիւճճար սէֆինէլէրինէ աչըլմասը Թահթը գարարա ալընմըշ տըր։ Պու պապտէ խարիճիէ նէզարէթինտէն Օսմանլը սէֆարէթլէրինէ թէպլիղաթ իճրա օլընտուղը կիպի, չէհրիմիզտէ տիւէլը մուազզամա սէֆիրլէրինէ տախի աթիտէքի մալիւմաթ վէրիլմիշ տիր.

«Հիւքիւմէթը Սէնիյէնին Զանագ-գալէ պօղազընը գապամազտան էվվէլքի չէրաիթ տահթէսինտէ, խանի Թիւճճար սէֆինէլէրի իչին գլաղուզլըգ իճապընտա Թապի օլմագ մէճպուրիյէթի պագի գալմագ իւզրէ, պիթարաֆ սէֆինէլէրէ աչմաեա գարար վէրտիկինի՝ Խարիճիէ նէզարէթի էճնէպի սէֆարէթլէրէ թէպլիղ իտէր։ Մուայէն վէ մահտուտ պիր եօլ աչըլմասը իչին մաատէթէն լազըմ օլան միւտտէթին խիթամընտա, պօղազ, չէրայիթը մէզքիւրէ տահթէսինտէ սէֆինէլէրէ աչըգ պուլունաճագ տըր։ Հիւքիւմէթը Սէնիյէնին, լիւզում հիսս օլընտուղը անտէ պօղազը թէքմամէն գապամագ խուսուսընտաքի հագգը մէչրուընը թէմամէն մուհաֆազա իյլէտիկինի չիւպհէսիզ տիր»։

⁂ Զանագ-գալէնին գապանմասընտան տօլայը Ինկիլիզ տէյրը սէֆաինը Թիւճճարիյէ օտասը Թարաֆընտան Սըր Էտուար Կրէյէ բրօթէսթօ իտիլմիշ, վէ միւչարիլէյհ հարաքաթը ասքէրիյէ հագգընտա տիկէր տէվլէթլէր իւզէրինէ իճրայի Թազյիգաթ իթմէքլիկինէ գատար միւչքիլ օլտուղընը, մամաֆիհ մուվագգաթ սուրէթտէ օլսուն պօղազըն աչըլմասը իչին Սթանպօլա վէ Րօմաեա պու Թէլէկրաֆ իճրայի Թէպլիղաթ խտիլտիկինի պիլտիրմիշ տիր։

⁂ Ֆրանսա րէյիսի վիւքէլասը վէ խարիճիէ նազըրը Մ. Պուանգարէ տախի՝ պու մէսէլէ հագգընտա հիւքիւմէթը Սէնիյէնին նազարը տիգգաթընը ճալպ իթմէք իւզրէ Բարիզ Օսմանլը սէֆիրի իլէ միւլագաթ իթմիշ տիր։

⁂ Զանագ-գալէնին թէմատիյլէ աչըլմասընա գատար, Մէսաժըրի Մարիթիմտէն պաշգա պիր չօգ վաբօր գումբանիալարը՝ Շարգ վէ Գարատէնիզ ճիհէթլէրինէ սէյրը սէֆէրլէրինի թաթիլ իթմիշլէր տիր։

⁂ Բարիզ, 2 մայիս.—Մ. Սազօնօֆըն Նուվէլ Սթամպօլտա սուրի թէէսիրի իթթիրիկինի ղազէթալար եազըեօրլար։ «Թան» ղազէթասը, պու հիտտէթի՝ Զանագ-գալէ մէսէլէսինտէ Պուլկարիսթանըն գաւէթ չէտիտ պիր մէսլէք Թութմըշ օլտուղընա, վէ Պուլկարիսթանըն՝ Րուսիա Թարաֆընտան Թահրիք իտիլմիշ օլմասը չիւպհէսինէ ատֆ իտիեօր։ Մէֆիլը Օսմանիէտէ հուսուլէ կէլէն պու սուի թէէսիրէ Բէթրէսպուրկտա Թէաճճիւպ օլընմըշ կիպի կէօրիւնիւեօր։

⁂ Րուսիա խարիճիէ նազըրը Մ. Սազօնօֆ, Զար իլէ միւլագաթ իթմէք իւզրէ կէչէն բէնչշէնպիհ կիւնկիւ Լիվատիաեա ազիմէթ իթմիշ տիր։

⁂ Պու հավատիսլէր՝ Զանագ-գալէ պօղազընըն գապանմասընտան տօլայը Եվրօբաճա հասըլ օլան հէյէճանը կէօսթէրմէքտէ օլուպ, լաքին Պապը Ալիինին՝ մէզքիւր պօղազը աչմագ իւզրէ, վէրտիկի գարար իւզէրինէ հէյէճանը մէզքիւրըն զայիլ օլմըշ օլմասը Թապիի տիր։ Պու գարար՝ Թէքմիլ Եվրօբատա, խուսուսա Վիէննա վէ Բարիզ մէհաֆիլինտէ հիւսնի Թէէսիրի հասըլ իթմիշ տիր։

⁂ Մէքքէ էմիրինտէն վէ Հիճազ վալիսինտէն Հարպիյէ նէզարէթինէ կէլէն մալիւմաթա նէզարէն, պիր տիւշմէն հարպ սէֆինէսի՝ մարտըն 20նճի կիւնիւ Գոնֆիտատա վասըլ օլուպ, իրթէսի կիւն սապահտան աքչամա գատար մէվագըի աքէրիէյի Թօբա Թութմըշ տըր։ Իրթէսի կիւն տէ տէվամ իթմիշ տիր։ 0 կիւնիւ Պէտէվիլէրտէն միւրէքքէպ պիր էշգըա չէթէսի՝ գասապա հիւճում իթմիշ իսէ տէ, չիտտէթլէ կէրի սիւրիւլմիւշ տիր։ Իթալեան կիւլլէլէրի տէ զարար վէրմէմիշ տիր։ Էշգըա իլէ միւսատէմէսինտէ աքէրիմիզտէն խալընըզ պիրի Թէլէֆ վէ իքիսի խաֆիֆճէ մէճրուհ օլմըշ տըր։ Մարտ 25տէ տիւշմէն կէմիսի Թօբլարընը տօղրուտան տօղրու Գոնֆիտա գասապասընա աթմըշ, վէ պիւճիւմլէ էպնիէյի էմիրիէյի վէ իւզէրինտէ Հիլալը Ահմէր պայրաղը պուլընան խասթախանէյի Թօբա Թութմըշ, վէ սազտան մաատա օլան 100տէն զիեատէ էհալի գուլիպէսինի իհրագ իթմիշ տիր։ Մարտըն 27սինտէ տիւշմէն Թէքրար պօմպարտըմանա պաշլաեըպ, հիւքիւմէթ գօնաղըյլա գասապատա պիր չօգ կիւլլէ աթմըշ տըր։ Տիւշմէնին աթէշինտէն աքէրիմիզ զաթիէն միւթէէսիր օլմամըշ տըր։ Էմագինը էմիրիյէճէ օլան զարար՝ էհէմմիյէթսիզ տիր։ Անճագ 0 կիւնտէ 40 գատար գուլիպէ եանմըշ վէ 4իւ չօճուգ, 6սը գատըն օլարագ, 24 քիչի եարալանմըշ տըր։ Այըն 26սընտա Գոնֆիտատա միգտարը քեաֆի ասքէր կէլմիշ տիր։

⁂ Րօմա.—Բէթրէսպուրկտան աժանս Սթէֆանիյէ պէր վէճհը աթի խապէր վէրմէկտէ—Սթամպօլտան աժանս Հավասա Թէլէկրաֆլա Թէպլիղ օլընան հավատիստէ, Զանագ-գալէնին Թէքրար աչըլմասը իչին Րուսիա Թարաֆընտան Պապը Ալիյէ վէրիլէն նօթատա, Իթալիանըն պօղազը Թէարրուզ իթմէմէք մագսատի Թէէմին իտիլմիշ օլտուղը պիլտիրիլմիշ օլտուղընտան, պու մալիւմաթըն տօղրու օլուպ օլմատըգլարընը Իթալիանըն Բէթրէսպուրկ մասլահաթկիւզարը՝ խարիճիէ նազըրը Մ. Սազօնօֆա սիւալ իթմիշ, վէ Մ. Սազօնօֆ՝ աժանս Հավասըն մէզքիւր Թէլէկրաֆընտա միւնտէրիճ մալիւմաթը գաթիէն Թէքզիպ իթմիշ տիր։

⁂ Ինկիլթէրրանըն Ավամ գամարասընտա, Զանագ-գալէնին գապանմասընտան տօլայը Ինկիլիզ Թիճարէթինին ուղրատըղը զարար հագգընտա Ինկիլթէրրանըն Թիւրքիաեա գարշը բրօթէսթօ խաըպ իթմէյէճէկի սիւալինէ, խարիճիէ միւսթէշարը՝ «Հիւքիւսէթ, Հիւմւունիյէթ պախշ պիր հալ Թէէսիսի իթմէք իչին միւտախալէ օլան Թէչէպպիւսաթտա պուլունուսէ իսէ տէ, մուհարէպէ էսնասընտա Թիճարէթի զարարլարտան քեամիլէն գուրթարմագ միւմքին տէյիլ տիր» տէյի ճէվապ վէրմիշ տիր։

⁂ Զանագ-գալէ պօղազընտան Թիւճճար սէֆինէլէրինին կէչէպիլմէսի իչին Թօրփիլլէրինգալտըրըլմասը ամէլիաթը պիր գաչ կիւն տէվամ իտէճէկինտէն, սէյրը սէֆէր՝ բազար իրթէսինտէն էվվէլ պաշլամաեաճագ տըր։

⁂ Կէչէն աղշամ կիւնէշ պաթտըգտան սօնրա Սէմէնտէր նամ Օսմանլը բըմօրքէօր վաբօրը՝ Զանագ-գալէտէ նէզարէթ իթմէքտէ իքէն, պիր Թօրբիլ իլէ միւսատէմէ իտէրէք, պէր հավա օլմըշ.

վէ 4 զապիթ իլէ, իքիսի էրմէնի օլարագ 4 թայֆա թէլէֆ օլմըշլար տըր։ Բըմօրքէօր իչինտէ պուլընան 12 ասքէր տէ պօղուլմըշ տըր։ Գու ֆէլաքէթ՝ Ջանագ-գալէտէ թէէսիրը ազիմ հասըլ էթմիշ, վէ իհանէ ճէմինէ պաշլանմըշ տըր։

ՎԱՐԺԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

Տիւն ազգային ալաֆ. սաաթ 6տա, Վարչ. ժողով Բաթրիգխանէ սալօնընտա ագտ օլընմըշ տըր։ Քեաֆֆէյի ազա վագթընտա հազըր պուլընմըշլար տըր։ Եալընըզ Արմենակ պէյ Սագըզլեան Եվրօբատա օլմասը հասէպիլէ, մէճլիսէ մէվճուտ օլամամըշ տըր։ Իչպու իքինճի իճթիմատէ, ալթըտէքի մատալէլէր իլէ իշթիղալ իտիլմիշ տիր։

Ջաթէն իլք իճթիմաըն զապըթը՝ բէնչէնպիր ազչամքի իճթիմաըն խըթիտասընտա օգունմըշ վէ պազը թատիլաթլէ թաստիգ օլընմըշ օլտըղընտան, թէքրար օգունմասըա լիւզում կէօրիւլմէմիշ տիր։ Պատէհու, զաչէթամըզըն իչ սահիֆէսինտէ եազմըշ օլտըղըմըզ 'Իալտա Բաթրիգխանէսի գանչէլէրիլէկի հատիսէսի, մէզքիւր հատիսէտէ հազըր պուլընմըշ օլմաեան Արամ պէյ Կէօչէեան իլէ Պօղօս էֆ. Շէրպէթճեանա տաիր պիլտիրիլտիքտէն սօնրա, միհրի բէամիյնին սուրէթը իսթիմալի հագգընտա տիկէր պազը թէֆէրրուաթ գարարլաշտըրըլմըշ վէ Գրիգոր էֆ. Բարլատի մէճլիսէ ճէլպ իլէ, քէնտիսինէ պազը թալիմաթ վէրիլմիշ տիր։

Միլլէթիմիզ էֆրատընտան Գայսէրիէնին Մունճուսունըն գարիէսինտէն օլուպ, անէնլէրճէ Մըսըրտա իգամէթ իթմիշ օլան Ցակոբ ագա Մանուկեան նամ քիմսէ, մէճլիսէ պիր իսթիտա թագտիմ էյլէ, Մըսըրտա պուլընան ֆապրիգասը վէ սաիր էշեասընը ճիւզի պիր մահիյէյէ պէտէլ օլունա թէրք իթմիշ, ֆագաթ օղլը, եալընըզ 3 այ պօրճընը թանըյըպ, ճիւման պէնըզ պիր բարա վէրմէմիշ օլտըղընտան, պու պապտէ Իսկէնտէրիէ Էրմէնի-գաթօլիք բաթրիկէրինին տէ մալիւմաթը օլտըղը ճիհէթլէ, հալինէ տէրման իթմէք իւզրէ, մահէլլի Վարչական եախօտ Ազգախընամ ժողովընա պուրատան պիր թավսիէնամէ եազըլմասընը րիճա էյլէմիշ տիր։ Մէճլիս, իճապ իտէն զէվաթա թավսիյէնամէ եազմայը վատ իթմիշ տիր։

Սամաթիա քիլիսէսի Թաղ. Խորհուրդը աղասընտան իքիսի չէքիլմիշ վէ գալան իքի ազասը, եանի Բալամուտեան էֆ.լէր՝ չիմտիյէ գատար պու վազիֆէյի իճրա իթմէքտէ պուլընմըշլար իսէ տէ, քէնտիլէրի տախի չէքիլէճէքլէրինտէն, եէրլէրինէ եէնի պիր հէյէթին ինթիխապը լիւզումընը իշար իլէ, Մէճլիսէ պիր թահրիրաթ կէօնտէրմիշլէր տիր։ Մէճլիս, միւմայիլէյհիմէ պիր ճէվապ եազարագ, խըզմէթլէրինէ պիր թէշէքքիւր, եազընտա ուլէմասըմ հէյէթլէր սըրասընտա, Սամաթիա իչին տախի եէնի Թաղ. Խորհուրդ ինթիխապը մուգարրէր օլտըղընտան, օ վագթա գատար մէմուրիյէթլէրինէ տէվամլարը րիճա օլընմասընը գարարլաշտըրըլմըշ տըր։

Համազգեաց մէքթէպի Խնամակալութիւնը Ատենապետի Պօղօս էֆ. Արարեան, ուզուն պիր րապօր թագտիմ իլէ, մէքթէպին ահվալը իզթիսատիյէսի, թէտրիսիյէսի վէ սաիրէսինի իզահ, վէ միւհթաճ օլտըղը նագտըն թէտարիքի իչին պիր գօնսէր թէրթիպի տիւշիւնիւլտիւկիւնիւ պէեան իթմիշ, վէ պունըն իչին Վարչ. Ժողովըն մէզունիյէթ վէ մուավէնէթինի իլթիմաս էյլէմիշ տիր։ Արարեան էֆ.նին թէքլիֆի հիւսնի թէլագգը օլընմըշ, վէ Գրիգոր էֆ. Ոսկեան՝ պու պապտէ լազըմ կէլէն րուխսաթը րէսմիյի իսթիհսալ իթմէյի տէրէօհտէ իթտիկինտէն, մէճլիս, Ոսկեան Գրիգոր էֆ.յէ թէշէքքիւրէն, պու խուսուսըն վէ սաիր էլտէն կէլէն մուավէնէթին իյֆասընը Մէճլիս միւմայիլէյհէ իհալէ էյլէմիշ տիր։

Ասլիէ վէ Մէարիֆ նէզարէթլէրինտէն կէլմիշ օլան իքի թէզքէրէ տախի օգունմըշ տըր։ Պիրինճիսինտէ, եէնի վիլաեաթ նիզամնամէսի մուճիպինճէ, ռուհանի րէիսլէրին իտարէ մէճլիսլէրինտէ պուլընմասը պիլտիրիլմիշ տիր։— Մէճլիս, պու պապտէ տիկէր Բաթրիգխանէլէրին իթթիխազ իտէճէկի խաթթը հարէքէթէ պիթթապի սիւլուք իտէճէկի ճիհէթլէ, պու մէսէլէ իլէ իշթիղալ իթմէմիշ տիր։ Տիկէր թէզքէրէ իսէ, մէքթէպլէրտէ մուալլիմլիք իթմէքտէ օլան վէրատէճէքպուլընանլարըն ասքէրլիքտէն մուաֆ օլմասը իչին իճապ իտէն մուամէլէի րէսմիյէնին իյֆասընա միւթէալլիգ օլուպ, մուֆասսալ պիր թահրիրաթ օլմաղլէ, պունըն իզգա հաթըյլա խուլասասընըն մէճլիսէ կէթիրիլմէսի Ատենադպիր Գրիգոր էֆ. Ոսկեանա իհալէ գըլընմըշ տըր։

Պատէհու, Ազգ. ժողով Ատենապետի Արամ էֆ. Երամեանա վիրուտ իթմիշ օլան էվրագը, միւշարիլէյհ Վարչ. ժողովա կէօնտէրմիշ օլտըղընտան, պունլարըն պիր գըսմը օգունմըշ, վէ պագիսի կէլէճէք իճթիմայէ թալիգ գըլընմըշ տըր։ Օգունան մէքթուպ եախօտ թէլէկրաֆլար՝ Մէրզիֆունտան, Պիրէճիքտէն, Ալպիսթանտան վէ Մալաթիատան օլուպ, ահվալը ճէմաաթըրզա միւթէալլիգ պուլընմըշ տըր։ Պունլարա իճապ իտէն ճէվապըն վէրիլմէսի, եախօտ մուամէլէի լազըմէնին իճրասը գարարկիր օլմըշ տըր։

Բաթրիգխանէ Խորհուրդլարընըն թէպլիղի, վէ եէնի գարու քէնհասընըն թալիմի քէյֆիյէթլէրի՝ իլէրիյէ թալիգ գըլընմըշ տըր։

Ալպիսթան մէքթուպընտա, Օսմանլը Մէճլիսի մէպուսանը ազալըղընա ճէմաաթըմըզըն Մանուկ էֆ. Մարիկեանըն ինթիխապը իչին, հէր նէ գատար Ալպիսթանտա վէ Մարաշտա չալըշըլմըշ իսէ տէ, պիր քէրրէ պու խապէր կէճ վասըլ օլտըղընտան, վէ սանիեն՝ ինթիխապլարտա պազը սուի հարաքէթ վուգու պուլընտըղընտան, միւմայիլէյհին ինթիխապընա րէք տէ մուվաֆագըյէթ միւմքին օլամամասը պիլտիրիլմիշ տիր։ Պու վէսիլէ իլէ Ատենապետ էֆ.՝ ախիրէն Ոսկեան էֆ. իլէ պիրլիքտէ Ազգ. ժողով թարաֆընտան իթթիհատ վէ թէրագգի գօմիթէսինէ կիթթիկլէրինտէ, ճէրէեան իտէն միւքալէմէթը մէճլիսէ թէպլիղ իթմիշ տիր։ Պու պապտէքի մալիւմաթ տա՝ պու կիւնքի նիւսխէմիզին մահէլլի մախսուսընտա մինտէրիճ նէշրիեաթա մուվաֆիգ պուլընմըշ տըր։

Մուվագգաթ գանչէլէր Գրիգոր էֆ. Հաճէպեարըն, պու կիւն, իլք տէֆա մէզքիւր մէմուրիյէթլէ Գալաթա Բաթրիգխանէսինէ կիթմէսինտէ, Գրիգոր էֆ. Ոսկեանըն տախի պիրլիքտէ պուլընմասընա գարար վէրիլտիքտէն սօնրա, Մէճլիս սաաթ ալաֆ. 8.30տա տաղըլմըշ տըր։

*, Պու սապահ «Հասութիւն և Տախսուց Խորհուրդ»ընըն՝ Գալաթա Բաթրիգխանէսինտէ սուրէթը ֆէվգէլատէտէ ագտ իճթիմայէ, մէզքիւր Խորհուրդ Ատենապետի Պօղօս էֆ. Մաժճեան թարաֆընտան տավէթ օլընտըղը խապէր ալընմըշ տըր։

ԼՕՐՏԼԱՐ ԳԱՄԱՐԱՍԸՆՏԱ ՊՕՂԱԶԼԱՐ ՄԸՍԷԼԷՍԻ

Լօնտրա, 3 Մայիս.— Լօրտլար գամարասընտա մուհաֆազաքեարանտան Լօրտ Նէվթըն վէ հուրրիյէթփէրվէրանտան Լօրտ Նօմպիըն Հօյմ պօղազլարըն գապանմասը մէսէլէսինտէն պահս իթմիշլէր տիր։ Լօրտ Նէվթըն տէմիշ տիր քի, «Անասօլ Ավսթրիա հիւքիւմէթի՝ Ատրիաթիգ տէնիզինտէ վէ Սէլանիք քէօրֆէզինտէ հարաքաթը պահրիէ իճրա օլընմասընա հագգընտա Իթալիատան վատ ալմըշ օլտըղը կիպի, Ինկիլթէրրանըն տա Ատալար տէնիզինտէ վէ Ջանագ-գալէ էթրաֆընտա հարաքաթը պահրիէ իճրա իտիլմէսի իչին պիր թէահհիւտ ալմաս իլէ իթմէսի գապիլ տէյիլ մի իտի։»

Տիկէր թարաֆտան Լօրտ Նօմպիըն՝ Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթինին, Իթալիատան, հարաքաթը հարպիէյի թահտիտ իթմէսի հագգընտա թէէմմինաթ իսթէմէսինի թալէպ իթմիշ տիր։ Պու սիւալ վէ թէքլիֆէ ճէվապէն Վիգօնթ Մօրլէյ՝ ալթըտէքի ճէվապը վէրմիշ տիր. «Թիւրքիա, Ջանագ-գալէ պօղազընը աչմասա գարար վէրմիշ տիր։ Պինաէն ալէյհ արթըք Լօրտ Նէվթըն թարաֆընտան՝ Իթալիանըն Ավսթրիաեա վէրտիկի թէվայէթ օլընան թէէմմինաթ կիպի պիր թէահհիւտ թալէպ իթմէք մուվաֆըգ օլամազ։ Պիթարաֆլար՝ մուհարրիպ տէվլէթլէրէ հարպըն սուրէթը իճրասընա տաիր հուգուգը ճէզմագ սէլահիյէթինի հայիզ տէյիլ տիրլէր։ Եէր, պու մէսէլէլէրէ տաիր թէաթի օլընան մուխապէրաթ նէշր իտիլէճէք օլուրսա կէօրիւլէճէք տիր քի, Ինկիլթէրրա՝ պիթարաֆլըգ գավայիտինէ զէրրէ գատար չալըշմամըշ տըր։»

«Թիւրքիա, քէնտի էմնիյէթը տախիլինէ թէալլիւգ իտէն քէաֆֆէյի թէտապիրի իթթիխազա սէլահիյէթը քեամիլէյէ մալիք տիր։ Թիւրքիա, Պօղազլարը, եալընըզ էմնիյէթը տախիլիէսի իչին գապամագ չարէսընա պիթարաֆլարըն թիճարէթի իչին աչըգ պուլընտըրմազա մէճպուր տըր։ Անճագ պու չարէ, Թիւրքիաեա, այնը զէմանտա իչպու հագգըն էսնայի հարպտա պիթարաֆլարը իզրար իտէճէք տէրէճէտէ սուի իսթիմալ իտիլմէսի գարուրէթինի տէ թահմիլ իյլէր։ Թիւրքիանըն գարչը Իսլամիյէթ նօգթայի նազարընըն հայիզ օլտըղըմըզ մէնաֆիի իհմալ իթմէք պէօյլէ պիր խէթա օլուր. անճագ պու խէթա, այնի զէմանտա քէնտիսինէ, բէվապըթէ միւթէմատիյէյի տօսթի իլէ մէրպութ պուլընտըղըմըզ վէ Պահրը Սէֆիտ տէվլէթի օլմագ միւնասէպէթիյլէ մէնաֆիի միւշթէրէքէյի հայիզ օլտըղըմըզ Իթալիաեա գարշը տախի մէվճուտ տըր։»

Լօրտ Լանստաուն իսէ, ալթըտէքի պէեանաթտա պուլընմըշ տըր. «Թիւրքիա, պօղազլարը մուվագգաթէն գապամագ մէճպուրիյէթինտէ պուլունուր։ Պունա, հարպը իլան իտէնին, հալթա Իթալիայը, հարաքաթը հարպիէյի չօգ չալըշմագ թէէսսիւֆ չէքըլտէ թէվսիւ իչին սէվգ իլլէթինին քէնտիսի օլմասընը տա իլավէ իտէպիլիրիզ. Ֆագաթ Թիւրքիանըն պու հագգը լարը նէտէն իպարէթ օլտըղու օլսուն, մէս իթիրաթա վարտըրմամագ լազըմ տըր։ Հէր հալտէ Շարգ սուլարընտա պիթարաֆ մէնաֆիէ գարշը սօն տէրէճէ տիգգաթ կէօսթէրիլմէլի տիր։ Պինաէն ալէյհ Թիւրքիա, պու հագգըթը անլամըշ օլտըղը իչին, հէր տիւրլիւ թագտիրաթա հագգ գազանմըշ տըր։»

ԱՎԱՄ ԳԱՄԱՐԱՍԸՆՏԱ

Լօնտրա, 2 մայիս.— Ավամ գամարասընտա վուգու պուլան պիր սիւալէ ճէվապէն, Լօրտ Մօրլէյ՝ Սթանպօլըն թէհտիտ ալթընտա պուլընտըղը զէման հիւքիւմէթը Օսմանիէյի, պօղազլարը սէրպէսթ պրագմասա մէճպուր իտէճէք պիր մուահէտէ մէվճուտ օլմատըղընը պէեան իթմիշ տիր։

Ինկիլթէրրա, հիչ պիր սուրէթլէ մուհարրիպլէրին հուգուգընը թահտիտ իթմէճէք տիր։

ՀԱԼԸ ՀԱԶԸՐ

Բարիզ, 2 մայիս.— Թէվսսիւթ գօնֆէրանսս, միւսալէհա, Իթալեան հարաքաթը պահրիէսի, Աֆրիգատաքի հարաքաթ վէ Կիրիտ մէսէլէսինտէ հիչ պիր եէնի մուամէլէ կէօրիւլմէմէքտէ տիր։ Իթալիանլար՝ Թարապլուստա պիր ատըմ իլէրի կիտէմէտիքլէրի կիպի, ազըր սուլհա վէ սաիր մէսէլէլէրէ տաիր հիչ պիր միւզաքէրաթ թէշէպպիւսիւ մէվճուտ տէյիլ տիր։ Վուգու պուլաճագ եէնի պիր թէշէպպիւսին սէմէրէսիզ գալաճաղը վէ պինաէն ալէյհ պէօյլէ պիր թէշէպպիւսէ կիրիշիլմէեէճէկի անլաշըլըյօր։

ՄԷՃԼԻՍԻ ՄԷՊՈՒՍԱՆ

Շէհրիմիզտէ էլէվմ 155 մէպուս պուլընտըղը, պինաէնալէյհ էքսէրիյէթ հասըլ կէլմիշ օլտըղը ճիհէթլէ, պու կիւն Մէճլիսի մէպուսանըն ագտը գարարլաշտըրըլմըշ վէ մէպուսլար՝ էօյլէյին մէճլիս տաիրէսինտէ հազըր պուլընմագ իւզրէ տավէթ օլընմըշլար տըր։

Տիւն, Էրմէնի միլլէթ ատըշտըրըմըզըն Երեսփ. ժողովընտա, Անատօլըտա Էրմէնիլէրէ մէօքիւն վիլայէթլէրին չայեանը մէմնունիյէթ օլմայան ահվալի իւզէրինէ թէքրար ուզուն միւզաքէրաթ ճէրէեան իթմիշ տիր։ Էզճիւմլէ Ջէյթուն վէ Ճիվարընըն էնտիշէլի ահվալի հագգընտա Հմայեակ էպս. վէ Սմբատ Բիւրատ էֆ. իլէ սաիրլէրի՝ մէճլիսին նազարը տիգգաթընը տավէթ իթմիշլէր, վէ Ջէյթունա, էսկի րէժիմ զէմանընտա օլտըղը կիպի, Խրիսթիան գայմագամ թայինի լիւզումընտան պահս իլէմիշլէր տիր։ Պու խուսուսա վէ Անատօլըտա էմնիյէթպախըշ օլմաեան ահվալի, մէճլիստէ պիր խայլի միւզաքէրէտէն սօնրա, մէսէլէ Վարչութիւնա իհալէ գըլընմըշ տըր։

ԳՕԼԷՐԱ ՇԻՒԳՀԷԼԷՐԻ

Գալաթատա Ֆէրմէնէճիլէր սօգաղընտա մուգիմ Հաճի Իլիա իսմինտէ պիր քիմսէ, կէչէն ճումա ազչամը խասթալանարագ, Եէտիգուլէտէ Ռում խասթախանէսինէ կէօթիւրիւլմիւշ վէ իւզէրինտէ գօլէրայա միւշապիհ պազը էմարէլէր կէօրիւլմէքլէ, տէրհալ քէֆիյէթ՝ պէլէտիէ թապիպլէրինէ պիլտիրիլմիշ տիր։ Հէր նէ գատար խասթալըղըն գօլէրա օլտըղը՝ իճրա իտիլէն թահգիգաթտան անլաշըլըմըշ իսէ տէ, Շէհիր էմանէթի՝ թէտպիրը իճթիհաթի օլմագ իւզրէ, պունտան պէօյլէ Շէհիր էմանէթինին եախօտ պէլէտիէ թապիպլէրինին չահատէթնամէսինի համիլ օլմաեան թապիպլէրին՝ պէլէտիէ եախօտ ճէնազէ խասթախանէլէրինէ գապուլ իտիլմէմէսինի գարար վէրմիշ տիր։

«Իզթիհամըն պէեանընա կէօրէ, Ռուսիա տօնանմասը Սէվասթօբօլտան հարէքէթ իթմիշ տիր։

Տիւն սապահ պիր Իթալիա հարպ սէֆինէսի Մէրմէրիտէ Բիւլլիւք լիմանընա վասըլ օլմըշ վէ պիր սաաթ տուրմըշ տըր։

Գէրլինտէն «Էգօ տը Բարի»յէ պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, Ռուսիա խարիճիէ նազըրը՝ Ջանագ-գալէնին գապանմասընտան տօլայը Ռուսիա թիճարէթը իչին թազմինաթ թալէպինէ գարար վէրմիշ ալըւէկէր Թիւրքիա թազմինաթ վէրմէք իսթէմէզսէ, Ռուսիա, մէսէլէյի Լա Հէյ մահքէմէսինէ հէվալէ իթմէյի թէքլիֆ իտէճէք տիր։»

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

20 Ապրիլ 1912

	Ղշ.	բր.
Թէվհիտ իտիլմիշ էսհ. ում.	97	95
Ռումէլի չըմէնտըֆէրի ֆր.	205	
Օսմ. Սիկրթ. չիրքէթի Լ. Օ.	5	42
Տէրիս. Թրամվայ գուբ.	19	50
» » Թահվ. ֆր.	500	
Րէժի	15	50
Տէրիսաատէթ Րըխթըմ	445	50
Տէրգօզ	407	
Անատօլը չըմէնտըֆէրի գուբ.	15	47
» » Թահ.	490	
Քրէտի Ֆօնսիէ էմիսիէն Ա.	336	
» » » Բ.	275	

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻԵԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղշ. տան	Ղշ.	բր.
Պէեազ մէճիտիյէ ֆարգը	107	20
Մէթալիք	104	25
Բօլ	92	20
Ֆրանսըզ ալթունը	87	08
Ինկիլիզ լիրասը	110	
Գըրմիզ	50	
Ռուպլի քեաղըտ	86	

Սահիպի իմթիեազ վէ
Միւտիրը մէսուլը ղազէթա
ՅՈՎՀ. ԹՕԼԱՅԵԱՆ
ԻՍՏԱՐԷԽԱՆԷ
Պէյօղլունտա Թագսիմ ճատտէսի Ն. 65